

Zeilen met bagage

Over het water van de jachthaven klinkt een oud zeemansliedje. Een schipper steekt verbaasd zijn hoofd boven de kajuit uit. Hendrik Kamp (58) speelt rustig door op zijn trekzak. Hij improviseert, in plaats van de melodie te volgen. Slechthorendheid bepaalt zijn leven, maar sinds hij het zeilen ontdekte, volgt hij wel zijn eigen tempo.

TEKST: Hanneke Bulten | FOTOGRAFIE: Paul Schuitemaker

“Op het moment dat de boot van de wal raakt, ben je los van alles en iedereen.” De schipper is weer aan wal en legt in zijn tijdelijke onderkomen - een camper - uit wat het met je doet als je een aantal maanden op zee bent. De *Purple Lady*, het trotse eigendom van Hendrik en zijn vrouw Ina, ligt een eindje verder te wachten op een nieuwe reis. Helaas, het echtpaar maakt een pas op de plaats. Na jaren van onderweg zijn, is het nu tijd voor sociale activiteiten. Op bezoek bij vrienden. De tuin onderhouden van Ina's moeder. Hele gewone dingen waar het de afgelopen jaren niet van kwam. Vanaf 2005 zeilen ze 's zomers op de Middellandse Zee en overwinteren ze in datzelfde gebied. Om te genieten, maar vooral om hun eigen tempo te volgen. Van jongs af aan is Hendrik slechthorend. Hij heeft aan beide oren een gehoorverlies van zo'n 80 decibel en in de hoge tonen een nog zwaarder gehoorverlies. Zijn gehoor gaat achteruit, Hendrik verwacht dat in de komende jaren zijn laatste restje gehoor verdwijnt. Hij draagt twee hoortoestellen. Die gebruikte hij eerst ook in combinatie met de bluetooth-verbinding van zijn mobiele telefoon, maar omdat hij steeds minder hoort, beantwoordt Ina nu de telefoon.

Muziekles

Hendrik beseftte dat hij van jongs af aan altijd meer had moeten doen dan anderen. Om te bewijzen dat hij, ondanks zijn gehoorverlies, meekon. Toen hij 6 jaar oud was, ontdekte de juffrouw op school dat slechthorendheid de oorzaak was van zijn concentratieproblemen. Hendrik ging naar een doveninstituut en vervolgens naar een speciale school. Hij liep zijn taalachterstand snel in door intensief logopedie volgen. Hij leerde de techniek van spraakafzien, kijken wat iemand zegt, met behulp van een spiegel. Tijd om een sociaal leven op te bouwen, was er niet. Zijn ouders stuurden

hem zelfs op muziekles, iets waar Hendrik ze enorm dankbaar voor is. “Ik heb de beste bagage meegekregen. Mijn ouders hebben me gestimuleerd alles te proberen, ook al lag het niet voor de hand voor iemand die slechthorend is. Daar heb ik nu nog profijt van. Zonder hen was ik nooit muziek gaan maken.”

Horen doet Hendrik weinig. Zonder zijn twee hoortoestellen is hij nergens. Toch haalt hij regelmatig de trekzak tevoorschijn om een deuntje te spelen. “Zoals een muzikant een liedje in zijn hoofd afspeelt, zo speel ik op een instrument. Improviseren dus, aan bladmuziek heb ik niets.” Zijn vrouw Ina checkt 's avonds even of Hendrik nog 'in de lucht' is, voordat ze iets aan hem vraagt. Als het niet belangrijk is, vraagt ze het de volgende dag, als Hendrik zijn hoortoestellen weer draagt.

Hendrik Kamp

Leeftijd: 58

Woonplaats: woont samen met zijn vrouw Ina of op hun zeilboot *Purple Lady* of ze trekken per camper rond. Jachthaven Kranerweerd in Zwartsluis is de thuishaven.

Beroep: werkte jarenlang bij een waterleidingbedrijf (nu Vitens)

Hobby's: houdt van dansen – hij volgt de bewegingen van de andere paren om in de maat te blijven – en muziek maken, hij speelt op de trekzak. En sinds 2007 schrijft hij. Zijn eerste boek heet *Met een korreltje zeezout*. Bestellen kan via www.boekscout.nl (ISBN 978-94-022-0238-0).

Levensmotto: Leef in je eigen tempo

“Gelukkig heb ik na al die jaren waarin mijn zelfvertrouwen is gegroeid, geleerd anders om te gaan met mijn omgeving.”

Oogcontact

Vooral het voortdurend scannen van zijn omgeving ervaart de schipper als vermoeiend. Omdat hij niet kan vertrouwen op zijn gehoor, let hij op veel meer aspecten dan wat iemand zegt alleen. Wat je doet, hoe je kijkt, de omgeving, iemand die voorbij komt. “Oogcontact is noodzakelijk”, vertelt Hendrik, “en spreek ik een nieuw iemand, dan moet ik het eerste halfuur wennen.” Deze belemmeringen zorgden ervoor dat hij zijn ontslag indiende bij het waterleidingbedrijf waar hij jarenlang met plezier werkte. Door reorganisaties kreeg hij steeds met andere collega’s te maken, die of de tijd of het geduld niet hadden om rekening te houden met Hendrik. “Ik ben gewend om iets te checken, en dan voor de zekerheid nog een keer. Meestal schreef ik het dan ook nog

op. Daarom duurt alles iets langer.” Laat dat nu net geen probleem zijn als je aanmeert in Griekenland en een douanier je papieren wil controleren. Al zeilend voelt Hendrik die belemmeringen die hij hier in Nederland ervaart, niet. Hij laat ze achter. Er is

Sinds Hendrik het zeilen ontdekte, volgt hij zijn eigen tempo.

geen omgeving die van alles van hem vraagt. Mensen waarvoor hij zich moet bewijzen. Alles wat hij nodig heeft, haalt hij uit reisboeken of leest hij op zijn kaarten. Zijn vrouw Ina communiceert via de marifoon, als dat nodig

is. En die Griek, die zou hij ook niet verstaan als hij wel goed hoorde.

Manuscript

Naast zeilen ontdekte Hendrik een ander verborgen talent: schrijven. Hij verontschuldigt zich meteen voor eventuele fouten met d’s en t’s in zijn e-mails. “Ik schrijf het op zoals ik het van anderen hoor.” Boekenuitgeverij Boekscout zag wel wat in de beeldspraak die Hendrik hanteerde in het door hem aangeleverde manuscript. Zijn zelfvertrouwen groeide en vol goede moed ging het echtpaar aan de slag om een verbeterde versie op te leveren. Zonder de taal- en spelfouten, maar met behoud van de kern van Hendriks verhaal. In de hoofdstukken, die later samen het boek *Met een korreltje zeezout* vormden, lukt het Hendrik om te verwerken wat hij in 2005 ach-

terliet in Nederland. Hij combineert er reiservaringen met herinneringen aan zijn werk en zijn leven tot nu toe. Omdat hij niet voortdurend meer werd geconfronteerd met het feit dat hij slechthorend is, leerde hij zijn eigen tempo te volgen. “Rust”, vult Ina aan. “Dat hebben we al zeilend gevonden.”

In 2011 reist het echtpaar Kamp vanwege de ziekte van Hendriks broer en het overlijden van Ina’s vader terug naar Nederland. Hendrik ervaart meteen welke impact dit op hem heeft. Hij heeft weer last van zijn tinnitus. “Voor mij is

Tips van Hendrik:

- wees assertief
- zoek regelmatig de rust op
- ontdek je talenten, ook al liggen ze niet voor de hand
- het is goed dat er hulpmiddelen zijn, maar blijf op jezelf vertrouwen

‘Voor mij is het oorsuizen een signaal: het geeft aan dat ik stress ervaar’

het oorsuizen een signaal: het geeft aan dat ik stress ervaar. Gelukkig heb ik na al die jaren waarin mijn zelfvertrouwen is gegroeid, geleerd anders om te gaan met mijn omgeving. Ik hoef niet overal naar toe, ik mag best eens iets aan me voorbij laten gaan.” Hendrik en Ina leven nog steeds ‘buiten het patroon’, zoals ze dat zelf noemen. Ze nemen de tijd om te wennen aan veranderingen, zoals het feit dat iedereen een mobiele telefoon heeft. En dat er weer tv is, met de keuze uit tientallen kanalen. En rust, die vinden ze op de boot. Want nu ze niet op de Middellandse Zee dobberen, wordt er regelmatig gevaren op het IJsselmeer. “Als ik mijn laatste restje gehoor ook kwijt ben, hoef ik de rust niet eens meer op te zoeken”, grapt Hendrik.

“Zoals een muzikant een liedje in zijn hoofd afspeelt, zo speel ik op een instrument. Improviseren dus, aan bladmuziek heb ik niets.”